

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΤΟΥΣ 2005

ΚΛΑΔΟΣ ΠΕ 03 ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
«Ειδική Διδακτική και Παιδαγωγικά-Γενική Διδακτική»

Κυριακή 3-4-2005

Ε Ι Δ Ι Κ Η Δ Ι Δ Α Κ Τ Ι Κ Η
(Συντελεστής βαρύτητας 60%)

Να απαντήσετε στα επόμενα δύο (2) ισοδύναμα ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ.

ΕΡΩΤΗΜΑ 1^ο:

Πρόκειται να διδάξετε σε μαθητές Λυκείου την έννοια, την επίλυση και τη διερεύνηση του γραμμικού συστήματος εξισώσεων. Να προτείνετε έναν τρόπο παρουσίασης αυτού του θέματος ώστε να καλύπτονται τρία ωριαία μαθήματα.

ΕΡΩΤΗΜΑ 2^ο:

Σχεδιάστε μία τρίωρη παρουσίαση των παρακάτω ιδιοτήτων ενός τριγώνου για μαθητές Λυκείου:

- α) της ισότητας
- β) της ομοιότητας
- γ) του εμβαδού
- δ) των ιδιοτήτων κοινής τομής των υψών, των διαμέσων και των διχοτόμων.

Π Α Ι Δ Α Γ Ω Γ Ι Κ Α - Γ Ε Ν Ι Κ Η Δ Ι Δ Α Κ Τ Ι Κ Η
(Συντελεστής βαρύτητας 40%)

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις του επόμενου ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ με τη μέθοδο των πολλαπλών επιλογών στο ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι επιστημονικά ορθή για την περίπτωση της δυσλεξίας;
  - α) αφορά προβλήματα στον προφορικό και το γραπτό λόγο
  - β) είναι κληρονομική και δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά
  - γ) συνοδεύεται πάντα από προβλήματα συμπεριφοράς
  - δ) όσο νωρίτερα γίνεται η παρέμβαση τόσο πιο αποτελεσματική είναι

---

2. Σύμφωνα με το Σκιννερικό πρότυπο μάθησης η ενίσχυση και η τιμωρία του μαθητή είναι αποτελεσματικές όταν:
  - α) χορηγούνται άμεσα και χωρίς προειδοποίηση
  - β) χορηγούνται σταδιακά
  - γ) ο μαθητής γνωρίζει εκ των προτέρων τι πρόκειται να συμβεί
  - δ) συμφωνεί και ο μαθητής με το είδος τους

---

3. Η γνωστική ανάπτυξη του παιδιού κατά τον Bruner περιλαμβάνει:
  - α) την αφομοίωση των πληροφοριών και την ετοιμότητα του μαθητή
  - β) την πραξιακή, εικονιστική και συμβολική αναπαράσταση των γνώσεων
  - γ) την ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων
  - δ) την απομνημόνευση γνώσεων και πληροφοριών

---

4. Στην καθημερινή σχολική ζωή αποτελεί σύνηθες φαινόμενο η περίπτωση του «σκασιάρχη μαθητή». Τι πιστεύετε ότι μπορεί να αιτιολογήσει πληρέστερα αυτή τη συμπεριφορά;
  - α) προβλήματα υγείας
  - β) αντιπαράθεση με έναν εκπαιδευτικό
  - γ) ιστορικό σχολικής αποτυχίας
  - δ) ύπαρξη έντασης με ομάδα συμμαθητών του

---

5. Ποια από τις παρακάτω νοητικές λειτουργίες δεν αποτελεί ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της αφηρημένης σκέψης;
  - α) οι λογικές νοητικές πράξεις
  - β) η ανακάλυψη του δυνατού, του πιθανού
  - γ) η χρήση του υποθετικού – παραγωγικού συλλογισμού
  - δ) η χρήση συνδυαστικών συστημάτων και της επιστημονικής πειραματικής μεθόδου

---

6. Οι προσδοκίες του εκπαιδευτικού (αυτοεκπληρούμενη προφητεία) για τις ικανότητες των μαθητών:
  - α) επαληθεύονται λόγω του ότι στηρίζονται στην έκδηλη και αντικειμενική συμπεριφορά του μαθητή
  - β) σπάνια επαληθεύονται διότι κάθε μαθητής έχει τη δική του προσωπικότητα
  - γ) διαφοροποιούν και αλλάζουν τη στάση και τη συμπεριφορά του εκπαιδευτικού απέναντι στο μαθητή
  - δ) δεν έχουν καμία σχέση με την αναμενόμενη συμπεριφορά του εκπαιδευτικού

---

7. Καθημερινό φαινόμενο αποτελεί η εκδήλωση απείθειας εκ μέρους των μαθητών εφηβικής ηλικίας. Η συμπεριφορά αυτή αποδίδεται:
  - α) στην έλλειψη γνωστικής δομής
  - β) στη μειωμένη αντίσταση στους πειρασμούς
  - γ) στην αδυναμία τήρησης ορίων και κανόνων
  - δ) σε αυστηρές τιμωρίες που τους επιβάλλονται

---

8. Οι φιλίες κατά τη διάρκεια της εφηβείας είναι ζωτικής σημασίας για τον έφηβο κυρίως διότι του παρέχουν:
  - α) πρότυπα προς μίμηση
  - β) ευκαιρίες αλληλεπίδρασης με τους άλλους
  - γ) δημιουργικές διεξόδους
  - δ) ευκαιρίες για ερωτική ζωή

9. Για την αντιμετώπιση μιας κοινωνικά ανεπιθύμητης συμπεριφοράς ενός μαθητή ο Dreikurs συνιστά:
- α) την άμεση τιμωρία του μαθητή
  - β) την αγνόηση της κοινωνικά ανεπιθύμητης συμπεριφοράς
  - γ) να υποστεί τις λογικές συνέπειες αυτής της συμπεριφοράς
  - δ) την επιείκεια
-
10. Υποστηρίζεται ότι η εφηβική ηλικία αποτελεί την πιο κρίσιμη περίοδο της ζωής του ανθρώπου. Ο όρος «κρίσιμη» κατά την άποψή σας σημαίνει:
- α) μια περίοδο που σημαδεύεται από χρονοβόρες σωματικές αλλαγές
  - β) μια μεταβατική περίοδο φυσιολογικών αλλαγών με δυσκολίες
  - γ) μια περίοδο κατά την οποία κυριαρχούν οι έντονες κοινωνικές επαφές
  - δ) μια μακρά και επώδυνη περίοδο ωρίμανσης
-
11. Ο βίαιος εκφοβισμός ή «θυματοποίηση» (bullying) που παρατηρείται ανάμεσα στους μαθητές είναι:
- α) συγκεκριμένη μορφή επιθετικής συμπεριφοράς απέναντι σε αδύναμους μαθητές
  - β) κοινωνική απομόνωση των αδύναμων μαθητών
  - γ) έντονη συναισθηματική διαταραχή
  - δ) ενστικτώδης συμπεριφορά επικράτησης
-
12. Η αποτελεσματική αντιμετώπιση της συστηματικής άρνησης του εφήβου να φοιτήσει στο σχολείο (συχνές απουσίες, εγκατάλειψη σχολείου) απαιτεί:
- α) υπομονή και ανεκτικότητα εκ μέρους του εκπαιδευτικού
  - β) δραστική παρέμβαση των γονέων
  - γ) ψυχοθεραπευτική αντιμετώπιση
  - δ) επικοινωνιακή επικοινωνία μεταξύ σχολείου και οικογένειας
-
13. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι σήμερα επιστημονικά επικρατέστερη για την περίπτωση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών;
- α) μεγάλες και συχνές δόσεις βλάπτουν τις πνευματικές και σωματικές λειτουργίες του ατόμου
  - β) όλοι οι έφηβοι περνούν από ένα στάδιο πειραματισμού με τις ναρκωτικές ουσίες, πράγμα που δεν αποτελεί λόγο ανησυχίας
  - γ) τα παιδιά που ζουν σε υγιές οικογενειακό περιβάλλον δεν κινδυνεύουν να κάνουν χρήση
  - δ) οι συχνές εναλλαγές στη διάθεση του εφήβου είναι ενδεικτικές ότι ο έφηβος κάνει χρήση
-
14. Ποια από τις παρακάτω δυάδες μορφών συμπεριφοράς εκ μέρους γονέων και εκπαιδευτικών βοηθάει περισσότερο την ανάπτυξη των εφήβων;
- α) Αγάπη – εχθρότητα
  - β) Έλεγχος – ενθάρρυνση αυτονομίας
  - γ) Αγάπη – έλεγχος
  - δ) Αγάπη – ενθάρρυνση αυτονομίας

Οι επόμενες δύο (2) ερωτήσεις 15 και 16 αναφέρονται στο ακόλουθο κείμενο:

«Ο Αλέξης, ένα δεκαπεντάχρονο αγόρι, οδηγείται στο Αστυνομικό τμήμα της περιοχής, διότι είχε συλληφθεί ένα απόγευμα να κάνει βόλτες με ένα κλεμμένο «παπαکی», την ώρα του σχολείου. Εδώ και δύο χρόνια το «έσκαγε» συστηματικά από το σχολείο. Επιπλέον, λέγει συνεχώς ψέματα στους καθηγητές χωρίς να υπάρχει κάποιος ιδιαίτερος λόγος. Οι επιδόσεις του στα μαθήματα είναι χαμηλές και δε δείχνει κανένα ενδιαφέρον για το σχολείο. Πολύ συχνά εκδηλώνει λεκτική και σωματική βία απέναντι στους συμμαθητές του. Οι γονείς του παιδιού είναι διαζευγμένοι. Ο πατέρας εγκατέλειψε το σπίτι, όταν το παιδί ήταν 6 ετών και έκτοτε έχει ελάχιστες και τυπικές επαφές μαζί του. Η μητέρα έχει πολλές δυσκολίες με τη συμπεριφορά του Αλέξη. Στην προσπάθειά της να τον βοηθήσει, του έκοψε το χαρτζιλίκι, του περιόρισε τις εξόδους, χωρίς όμως να καταφέρει τίποτα.»

15. Πού κατά τη γνώμη σας εντοπίζεται το «πρόβλημα» του Αλέξη;
- α) ο Αλέξης έχει ψυχολογικά προβλήματα
  - β) ο Αλέξης το «σκάει» από το σχολείο διότι θέλει να γλιτώσει κάποιο διαγώνισμα ή κάποια τιμωρία
  - γ) θέλει να ξεφύγει από εντάσεις, συγκρούσεις ή και απόρριψη από τους γονείς του
  - δ) δεν πηγαίνει στο σχολείο διότι δεν μπορεί να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις του σχολείου

16. **Τι θα μπορούσατε να κάνετε ως εκπαιδευτικός για να βοηθήσετε τον Αλέξη;**
- α) να παραπέμψετε την υπόθεση στις δικτικές αρχές
  - β) να είστε αυστηρός στη βαθμολογία για να αναγκαστεί ο Αλέξης να δείξει περισσότερο ενδιαφέρον για τα μαθήματα του σχολείου
  - γ) να αδιαφορήσετε, διότι τα προβλήματα που παρουσιάζει ο Αλέξης είναι παροδικά προβλήματα της εφηβείας, τα οποία θα ξεπεράσει μόνος του με τον καιρό
  - δ) να αποκαταστήσετε άμεση και συχνή επικοινωνία και με τους δύο γονείς για να τους πείσετε ότι ο Αλέξης χρειάζεται την αγάπη και τη στήριξή τους
-
17. **Το μοντέλο των αντικειμενικών στόχων της διδασκαλίας προτείνει:**
- α) διατύπωσή τους σε μορφές εξωτερικής συμπεριφοράς, μετρήσιμες και επαληθεύσιμες
  - β) διατύπωσή τους σε μορφή γενικευμένων στόχων
  - γ) διατύπωση γενικών καθώς και αντίστοιχων εξειδικευμένων στόχων
  - δ) προσδιορισμό πλαισίων διερεύνησης αντί διατύπωσης στόχων
-
18. **Η σύγχρονη Διδακτική εκλαμβάνει τη διδασκαλία και τη μάθηση ως ενιαία διαδικασία:**
- α) μεταβίβασης γνώσεων από τον εκπαιδευτικό στο μαθητή
  - β) ενεργητική, επικοινωνιακή και αμοιβαία μετασχηματιστική
  - γ) εξάσκησης για την απόκτηση απλών ψυχοκινητικών δεξιοτήτων
  - δ) προσαρμογής εκπαιδευτικού και μαθητή στις απαιτήσεις του περιεχομένου της διδασκαλίας
-
19. **Προκειμένου ο εκπαιδευτικός να συμβάλει αποτελεσματικά στην ανάπτυξη κινήτρων μάθησης στους μαθητές του οφείλει να:**
- α) αξιοποιεί τα ήδη υπάρχοντα εξωτερικά κίνητρα
  - β) αυξάνει τα ήδη υπάρχοντα εξωτερικά κίνητρα
  - γ) καλλιεργεί περαιτέρω τα ήδη υφιστάμενα εσωτερικά κίνητρα
  - δ) καλλιεργεί τα εσωτερικά και μετατρέπει τα εξωτερικά σε εσωτερικά
-
20. **Η χρησιμοποίηση από τον εκπαιδευτικό της τεχνικής της αντιπαράθεσης, στο ξεκίνημα της διδασκαλίας, σημαίνει ότι ο εκπαιδευτικός:**
- α) επιτρέπει στους μαθητές να αντιπαρατεθούν μεταξύ τους για ένα ορισμένο θέμα
  - β) επιλέγει ένα μαθητή ο οποίος θα αντιπαρατεθεί μαζί του σε κάποιο θέμα
  - γ) φέρνει στην επιφάνεια τις αντίθετες εκδοχές για ένα ορισμένο θέμα προς αντιπαράθεση στην τάξη
  - δ) εξουσιοδοτεί τους μαθητές να εκλέξουν ένα συμμαθητή τους που θα αντιπαρατεθεί μαζί του
-
21. **Η ψυχολογική προετοιμασία των μαθητών στο ξεκίνημα μιας διδασκαλίας επιτυγχάνεται με:**
- α) το φυσικό και φιλικό πλησίασμα των μαθητών
  - β) την άμεση αναφορά του εκπαιδευτικού στο νέο γνωστικό αντικείμενο
  - γ) την τοποθέτησή του στο χώρο απέναντι ακριβώς από τους μαθητές
  - δ) την ενεργοποίηση των σχετικών γνώσεων που κατέχουν ήδη οι μαθητές
-
22. **Η αποτελεσματικότητα της επίδειξης, ως διδακτικής τεχνικής, έγκειται στο γεγονός ότι:**
- α) δημιουργεί έντονο ενδιαφέρον στους μαθητές
  - β) αξιοποιεί πολλές αισθήσεις του μαθητή
  - γ) συνδέει τη θεωρία με την πράξη
  - δ) δίνει στο μαθητή την αίσθηση του εφικτού
-
23. **Ο εκπαιδευτικός επιλέγει να χρησιμοποιήσει τη μέθοδο του διαλόγου στη διδασκαλία κυρίως όταν:**
- α) επιθυμεί να αποσαφηνίσει στους μαθητές τη δομή του περιεχομένου της διδασκαλίας του
  - β) επιδιώκει να καλλιεργήσει την κριτική-διδεικδυτική σκέψη των μαθητών του
  - γ) στοχεύει να εξασκήσει τους μαθητές στην απόκτηση δεξιοτήτων
  - δ) θέλει να ενισχύσει τις μνημονικές ικανότητες των μαθητών του
-
24. **Ο τρόπος διαρρύθμισης των θρανίων σε μια σχολική αίθουσα είναι αποκαλυπτικός για:**
- α) το περιεχόμενο της διδασκαλίας που θα ακολουθήσει
  - β) τις ασκήσεις εφαρμογής που θα χρησιμοποιήσει ο εκπαιδευτικός
  - γ) τον τύπο του μαθητή που απαιτεί η κοινωνία
  - δ) τον τρόπο που θα επιλέξει ο εκπαιδευτικός να αξιολογήσει τη διδασκαλία του
-

25. **Μαθητής που κρίνει σκόπιμο να διαβάσει την αθλητική του εφημερίδα την ώρα του μαθήματος, σας δικαιολογείται ότι «εντάξει δεν ενοχλώ και κανέναν ...». Ως καθηγητής του θα:**
- α) τον πηγαίνατε στο Διευθυντή για τιμωρία
  - β) του κάνατε κάποιο σχόλιο για τη συμπεριφορά του
  - γ) προσπαθήσατε πρώτα να καταλάβετε τη βαθύτερη αιτία της συμπεριφοράς του
  - δ) του υπενθυμίζατε ότι με τη στάση του πρέπει να περιμένει και τις ανάλογες συνέπειες στο τέλος
-
26. **Η σύγχρονη παιδαγωγική επιστήμη θεωρεί ότι τα ομοιογενή τμήματα από πλευράς μαθητικού δυναμικού είναι επιλογή:**
- α) παιδαγωγικά ορθή, αλλά οργανωτικά δύσκολη
  - β) παιδαγωγικά λανθασμένη
  - γ) παιδαγωγικά αδιάφορη
  - δ) παιδαγωγικά χρήσιμη και κοινωνικά επιβεβλημένη
-
27. **Η έρευνα διαπιστώνει ότι οι προσδοκίες των εκπαιδευτικών για τις δυνατότητες που έχουν οι μαθητές τους:**
- α) δικαιώνονται, διότι βασίζονται σε αντικειμενικά δεδομένα
  - β) διαφοροποιούν τη διδακτική συμπεριφορά τους έναντι των μαθητών και μέσω αυτής της διαφοροποίησης «δικαιώνονται»
  - γ) δεν επηρεάζουν τη συμπεριφορά των εκπαιδευτικών
  - δ) δεν συσχετίζονται με την πορεία μάθησης των μαθητών
-
28. **Το ελευθεριάζον (laissez-faire) στυλ εκπαιδευτικού:**
- α) συμβάλλει θετικά στις σχολικές επιδόσεις των μαθητών
  - β) εθίζει τους μαθητές στις δημοκρατικές διαδικασίες
  - γ) δημιουργεί σύγχυση στους μαθητές και γι' αυτό τους επηρεάζει αρνητικά
  - δ) δεν επηρεάζει ούτε την ανάπτυξη, ούτε τη μάθηση
-
29. **Η έρευνα για τη σχολική πειθαρχία συνιστά στους εκπαιδευτικούς να:**
- α) χρησιμοποιούν επιδέξια το συνδυασμό ποινών και αμοιβών
  - β) ακολουθούν τις τεχνικές των άλλων εκπαιδευτικών που «έπιασαν»
  - γ) δείχνουν από την πρώτη μέρα ότι «δεν αστειεύονται» σε θέματα πειθαρχίας
  - δ) επικεντρώνουν τις προσπάθειές τους κυρίως σε μέτρα πρόληψης των προβλημάτων
-
30. **Η έρευνα επισημαίνει ότι, όταν η αρχική απάντηση των μαθητών είναι ελλιπής, ο εκπαιδευτικός πρέπει να αποφεύγει κατά κανόνα να:**
- α) επαναλαμβάνει την αρχική του ερώτηση
  - β) ζητά διευκρινίσεις
  - γ) αναδιατυπώνει την αρχική του ερώτηση
  - δ) ζητά παραδείγματα
-
31. **Στην ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, οι μαθητικές ομάδες ενδείκνυται να:**
- α) σχηματίζονται αυθόρμητα από τους ίδιους τους μαθητές
  - β) είναι κατά κανόνα ολιγομελείς και ανομοιογενείς
  - γ) αξιοποιούνται μόνο για φροντιστηριακές ασκήσεις.
  - δ) είναι πολυμελείς, για να προσφέρουν συναισθηματική ασφάλεια στους «αδύνατους» μαθητές
-
32. **Η αυτο-ρυθμιζόμενη μάθηση:**
- α) εφαρμόζεται μόνο όταν οι μαθητές εργάζονται ατομικά
  - β) προϋποθέτει γνωστικές και μεταγνωστικές δεξιότητες
  - γ) έχει θέση μόνο στις πρακτικές δραστηριότητες
  - δ) εφαρμόζεται μόνο σε παιδιά με προβλήματα μάθησης
-